

Raport z warsztatów strategicznych z mieszkańcami w ramach prac nad Strategią Radziemice 2033

opracowanie: 14 marca 2023 r.

W ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy – Radziemice 2033, w dniu 10 marca 2023 r. przeprowadzono warsztaty strategiczne z mieszkańcami gminy.

Warsztaty trwały od 10.30 do 13.30 i odbywały się w Sali Gminnego Ośrodka Kultury w Radziemicach.

Informacja o warsztatach była opublikowana na stronie internetowej Gminy Radziemice, wysłano także zaproszenia do organizacji społecznych z terenu gminy.

W warsztatach wzięło udział około 20 osób – mieszkańców oraz reprezentantów różnych organizacji społecznych (m.in. KGW, OSP, Klubu Seniora NESTOR), rolników, przedsiębiorców.

W warsztatach wzięło udział Wójt Gminy, przedstawiciele radnych, sołtysów oraz pracownicy Urzędu odpowiedzialni za koordynację przygotowania Strategii.

Moderatorem warsztatów był Hubert Guz.

W pierwszej części warsztatów przedstawiono założenia całego procesu strategicznego oraz podstawowe ustalenia diagnostyczne – dane statystyczne oraz sytuację gminy na tle innych samorządów o zbliżonym potencjale. Zaprezentowano także wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

Prezentacja warsztatowa została zamieszczona na stronie internetowej gminy w zakładce Strategia 2033.

W drugiej części warsztatów w trakcie dyskusji moderowanej przedyskutowano w ramach trzech obszarów (Obszar społeczny, Obszar gospodarczy, Obszar

przestrzenny) kluczowe wyzwania stojące przed Gminą Radziemice w perspektywie 10 lat.

Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów w obszarze SPOŁECZNYM:

Konieczność zapobiegania spadkowi liczby mieszkańców i szybkiemu starzeniu się społeczności – poprzez stwarzanie dobrych warunków do życia, szczególnie dla ludzi młodych – opieka nad dziećmi (żłobek, przedszkole), dobra szkoła już istnieje.

Stopniowa depopulacja to główny problem gminy jedynie 16 urodzeń w 2022 roku.

Szkoła w Radziemicach ma duże sukcesy w zakresie nauki ale i kultury (teatr) – należy nadal wspierać dzieci i tworzyć im warunki rozwoju – finansowanie zajęć dodatkowych.

Klub sportowy i szkółka piłkarska dobrze działają, trzeba popierać i finansować takie działania i zachęcać innych do udziału.

Rozwój infrastruktury skierowanej na potrzeby dzieci – sala widowiskowa, boisko, teren rekreacyjny – brakuje ORLIKA.

Gmina potrzebuje budynku wielofunkcyjnego w Radziemicach, który mógłby objąć żłobek, przedszkole, salę koncertową.

Powstanie Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Łętkowicach, liczba dzieci w szkole nie rośnie, ale istnieje potrzeba poprawy warunków do sportu i rekreacji.

Gmina jest w trakcie pozyskiwania terenu przy urzędzie gminy w Radziemicach od Skarbu Państwa, dla tego terenu został zrobiony Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego - ok 3 ha. Teren ma być przeznaczony na przestrzeń rekreacyjno-sportową oraz na obszar parkowy (planowana jest aleja lipowa, mała architektura i urządzenia rekreacyjno-sportowe, wiaty grillowe). Teren przewiduje także budowę pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej – kluczowa bariera to trudność w pozyskaniu terenu od Skarbu Państwa.

Duża aktywność KGW, wymaga ona jednak miejsc do spotkań (świetlice, remizy OSP) o dogodnych warunkach – ogrzewanie, podstawowe wyposażenie – konieczne inwestycje w tym zakresie, problem w bardzo małych miejscowościach z użytecznością takiej infrastruktury.

Dobre relacje sąsiedzkie, zaufanie społeczne stanowią potencjał gminy – powinny być rozwijane poprzez wsparcie dla KGW, OSP i innych stowarzyszeń, które aktywizują mieszkańców i czynnie współpracują z gminą.

Park podworski i sanktuarium w Zielenicach, szlak kościuszkowski to obiekty, które powinny promować gminę. Bogata lokalna historia powinna być kultywowana i chroniona np. poprzez utworzenie izby regionalnej / izby pamięci, a docelowo Muzeum Ziemi Radziemickiej. Już teraz w Szkole Podstawowej w Radziemicach zgromadzono bogate zbiory pamiątek z gminy i okolicy, w tym dużo pamiątek po zasłużonym dla Radziemiec senatorze Kleszczyńskim.

Konieczna jest poprawa dostępu do służby zdrowia na miejscu w gminie, przede wszystkim stomatolog, rehabilitacja, ginekolog.

8 OSP i 8 KGW stanowi potencjał do działań integracyjnych i aktywizacyjnych dla mieszkańców, mogą też pozyskiwać pieniądze ze źródeł pozabudżetowych np. LGD, Mecenat Małopolski itp. NESTOR ma już w tym doświadczenie.

OSP potrzebuje garaży w Zielenicach, czy „prawdziwej” remizy z garażami w Radziemicach. Tutejsze OSP jest wizytówką gminy, w 2024 roku będzie obchodzić 100-lecie istnienia.

Święto czosnku i inne imprezy okolicznościowe – stanowią okazje do promocji gminy, a przede wszystkim wpływają na współpracę i integrację mieszkańców.

Osoby starsze są dotknięte wykluczeniem komunikacyjnym – konieczne jest uruchomienie środków transportu publicznego.

W gminie budowana jest komercyjnie sieć szerokopasmowego internetu – należy zadbać o przyłączenie obiektów publicznych i łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców.

Gmina ze względu na małą liczbę mieszkańców i rolniczy charakter ma bardzo niski poziom przychodów – konieczne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania.

Ludność szybko się starzeje, ze względu na prace w rolnictwie jest schorowana i potrzebuje wsparcia opiekuńczego (opieka dzienna, opieka wytchnieniowa itp.)

W gminie jest niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób starszych.

Infrastruktura publiczna nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Bliskość Krakowa, czyste środowisko naturalne, krajobraz, szlak kościuszkowski i szlak św. Jakuba stanowią potencjał do rozwoju rekreacji i częściowo rozwoju turystyki wiejskiej – agroturystyka, zagrody edukacyjne, gospodarstwa opiekuńcze.

Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów w obszarze INFRASTRUKTURALNYM (infrastruktura, przestrzeń, ochrona środowiska, odnawialne źródła energii):

Dalszy rozwój sieci gazowej w gminie, w 2022 roku udało się doprowadzić sieć gazową do Radziemice. Trwają prace projektowe i gaz będzie doprowadzony do Błogocic, Łętkowic-Kolonii, Łętkowic oraz Obrażejowic. Docelowo istnieje potrzeba objęcia siecią gazową terenu całej gminy.

Wskazana jest dalsza rozbudowa wszelkich odnawialnych źródeł energii, na infrastrukturze publicznej w celu obniżenia kosztów utrzymania tej infrastruktury oraz ograniczenia zanieczyszczeń, szczególnie ze spalania węgla.

Analogicznie należy dążyć do jak najszybszej rozbudowy odnawialnych źródeł energii na domach prywatnych także u przedsiębiorców i w gospodarstwach rolnych – pozwoli to zachować czyste środowisko.

W ostatnich 5 latach zlikwidowano ponad 150 szt. palenisk na paliwa stałe, konieczne są dalsze wymiany aby ograniczyć niską emisję. Problemem jest także ogrzewanie budynków gospodarczych kopciuchami.

Gmina Radziemice należy do klastra energetycznego ProKoPaRa, jest także zaangażowana w prace przygotowawcze do spółdzielni energetycznej, działania te w przyszłości umożliwią częściową samodzielność energetyczną gminy i powinny być intensyfikowane.

Tauron (operator energetyczny) ma problemy techniczne z odbiorem energii z OZE (w okresach dużego nasłonecznienia) za małą moc transformatorów – konieczne są działania po stronie Taurona, które umożliwią przyłączanie kolejnych instalacji OZE oraz zmiany przepisów (np. powrót do systemu opustowego, uniezależnienie wsparcia w „czystym powietrzu” od poziomu dochodów).

Energi odnawialna i energooszczędność powinny być kluczowymi priorytetami w najbliższych latach.

Na budynkach szkolnych wykonano prace termomodernizacyjne, ale konieczne jest jeszcze zaopatrzenie ich w OZE oraz montaż systemów optymalizacji zużycia energii.

Budowa oświetlenia ulicznego – podniesie bezpieczeństwo na terenie gminy, powinny to być inteligentne systemy oświetlenia LED z elementami OZE.

Gmina wymaga skanalizowania, częściowo wykorzystywane są przydomowe oczyszczalnie ścieków, ale nie wszędzie można je montować. Kończą się prace projektowe i uzyskiwanie pozwolenia na budowę na budowę kanalizacji w Radziemicach, rozpoczęcie prac w najbliższych miesiącach.

Konieczna jest modernizacja/przebudowa/budowa istniejącej oczyszczalni ścieków

Gmina ma bardzo dobrze rozwiniętą sieć wodociągową obejmująca prawie 100% budynków mieszkalnych oraz własne ujęcia wody – sieć wymaga prac modernizacyjnych.

Na terenie Gminy istnieje sieć drogowa umożliwiająca połączenie z pozostałymi Gminami Powiatu oraz Krakowem. Istniejąca sieć dróg jest wystarczająca, ale bezwzględnie konieczny jest remont drogi powiatowej w stronę Raclawic oraz modernizacje i utrzymanie jakości dróg gminnych i dojazdów do pól.

W gminie trwa budowa sieci światłowodowej – zasadne jest przyłączenie wszystkich obiektów publicznych i dostęp dla wszystkich domów prywatnych.

Chodniki są kluczowym elementem, który może podnieść bezpieczeństwo na terenie gminy, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci i osób starszych.

Gminę dotyka wyłączenie komunikacyjne, zwłaszcza w zakresie dzieci i osób starszych (bez dostępu do samochodu).

Bliskość trasy S4 i linii kolejowej w Słomnikach, czyste środowisko, spokój, stosunkowo tania ziemia - może być potencjałem do osiedlania się nowych mieszkańców - potencjał do bycia sypialną Krakowa przy lepszej komunikacji.

Gmina Radziemice posiada duże rezerwy terenów docelowo budowlanych.

Budynek Urzędu gminy wymaga generalnej przebudowy i głębokiej termomodernizacji, nie spełnia standardów bezpieczeństwa, standardów energetycznych, standardów budowlanych i BHP (stromie schody, brak windy, małe i niskie pomieszczenia) i nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów w obszarze GOSPODARCZYM (rolnictwo i przedsiębiorczość):

Na terenie gminy nie ma wolnych terenów inwestycyjnych.

Duży przedsiębiorca (producent opakowań) przenosi produkcję do Słomnik – brak terenów pod rozbudowę.

Prywatny właściciel przygotowuje budowę na terenie obszaru inwestycyjnego w Obrażewicach – 20 ha, produkcja papieru.

Betoniarnia Przemęczany – zapewnia miejsca pracy i dostęp do betonu, generuje jednak duży ruch samochodów ciężarowych (obciążenie dróg).

Główne aktywności gospodarcze mieszkańców to mikroprzedsiębiorczość – samozatrudnienie, najczęściej w sektorze usług.

Rośnie przedsiębiorczość wśród młodych mieszkańców.

Kluczowym sektorem gminy jest rolnictwo – prawie 80% powierzchni gminy to użytki rolne, wysoka klasa gleb, (665 gospodarstw). Gospodarstwa się specjalizują i powiększają. Rośnie świadomość rolników, gmina ma potencjał do produkcji zdrowej/ekologicznej żywności. Możliwy także rozwój pojedynczych gospodarstw agroturystycznych.